

หลักสูตรวิชาการย้อมผ้าสีคราม
จำนวน ๒๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศีขรภูมิ

ความเป็นมา

การย้อมผ้าสีคราม เป็นการทาลวดลายของผืนผ้า โดยการใช้วัสดุกันน้ำมัดกลุ่มเส้นฝ้ายเป็นลวดลายตามต้องการ ก่อนนำฝ้ายย้อมน้ำสี เมื่อแก้วัสดุกันน้ำออกจึงเกิดสีแตกต่างกัน ถ้าต้องการเพียง ๒ สี จะแก้วัสดุมัดฝ้ายเพียงครั้งเดียว หากต้องการหลายสีจะมีการแก้วัสดุหลายครั้ง

ก่อนมัดหมี่ ต้องคั้นหมี่ก่อน โดยการนำเส้นฝ้ายพันรอบหลักหมี่ ๑ คู่ นับจำนวนเส้นฝ้ายให้สัมพันธ์กับลายหมี่ที่จะมัด จากนั้นจึงทำการมัดหมี่กลุ่มเส้นฝ้ายในหลักหมี่ ตามลวดลายที่ต้องการ เมื่อถอดฝ้ายมัดหมี่ออกจากหลักหมี่ นำไปย้อมสี บิดให้หมาดแล้วจึงแก้ปอมมัดหมี่ออก ทำให้เกิดลวดลายตรงที่แก้ปอมออก นำฝ้ายที่แก้ปอมัดแล้วนี้ไปพันรอบหลอดไม้ไผ่เรียกว่า การปั่นหลอด ร้อยหลอดฝ้ายตามลำดับก่อน-หลัง เก็บไว้อย่างดีระวังไม่ให้ถูกรบกวนจนเชือกร้อยขาด ฝ้ายมัดหมี่ในหลอดฝ้ายใช้เป็นเส้นพุ่งในการทอ

หลักการของหลักสูตร

๑. เน้นการเลือกใช้เส้นไหมสีครามในการทอ ซึ่งจะช่วยให้ผ้ามีความนุ่มพลิ้วน่าสวมใส่
๒. การมัดหมี่และย้อมผ้าสีคราม ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เป็นรูปแบบการขายที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการย้อมผ้าสีคราม สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดและการย้อมผ้าสีครามที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าไหม

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้พลาดโอกาส และผู้ขาดโอกาส จำนวน ๖ คน

ณ บ้านพันชี หมู่ที่ ๕ ตำบลจารพัต อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ระยะเวลาเรียน

รวมหลักสูตร	๒๐	ชั่วโมง	แบ่งเป็น
ภาคทฤษฎี	จำนวน	๒	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวน	๑๘	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ทักษะการประกอบอาชีพ

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง

๑.๑ การเตรียมน้ำย้อม

๑.๒ ขั้นตอนการหมักสีคราม

๑.๓ การย้อมผ้าสีคราม

๑.๔ ขั้นตอนการสับทูก

๑.๕ วิธีการกางทูก

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา

๒. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้

๓. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕. ทำใบความรู้และใบงาน

๖. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

๗. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดให้

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร

๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้

๓. ใบงาน

๔. ใบความรู้

๕. ภูมิปัญญา

๖. สถานประกอบการ

การวัดและการประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

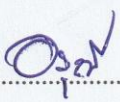
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

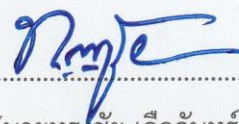
๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงวิธีการฟอก ย้อม ทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ
๒. ผู้เรียนมีความรู้ สามารถปฏิบัติการฟอก ย้อม ทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ
๓. ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจหลักการวิธีการวางแผนจัดจำหน่ายผลผลิต
๔. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพได้

ผู้สอน / สถานที่เรียน

วิทยากรโดย นางนิตยา คอส์ทาคา ณ บ้านพันชี หมู่ที่ ๕ ตำบลจารพัด อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางนิตยา คอส์ทาคา)
วิทยากร

ลงชื่อ..........ผู้ตรวจสอบหลักสูตร
(นางสาวอรุณี สารธร)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายทรงชัย เจือจันทร์)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางกนกนัฐ สิงหะ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศีขรภูมิ